

στίγμα

Κυριακή, 6 Μαΐου 2012

6:34 πμ

Σημασία

Το στίγμα είναι το σημείο της γης στο οποίο βρίσκεται το πλοίο σε μια δοσμένη χρονική στιγμή.
ΦΡ. Δώσε στίγμα = Πες μου που είμαστε τώρα. Το σημείο του χάρτη.
Έχει όμως και διάφορες άλλες σημασίες, άσχετες με τη ναυσιπλοΐα
στίγμα, -ατος, τό (στίζω), σημάδι που δημιουργείται από πυρακτωμένη βελόνα ή εργαλείο με οξεία απόληξη, τατουάζ, σημάδεμα, σε Ηρόδ., Κ.Δ.

Η ριζα

στίζω, μέλ. στίζω, αόρ. α' ἔστιξα — Παθ., παρακ. ἔστιγμαι (νΣΤΙΓ, πρβλ. ἔ-στιγ-μαι, στιγ-μή κ.λπ.)· 1. σημαδεύω με αιχμηρό όργανο, με εργαλείο που έχει οξεία απόληξη, δημιουργώ σχήματα ή εικόνες στο σώμα με πυρακτωμένη βελόνα, κάνω τατουάζ, σε Ηρόδ., Ξεν. 2. στιγματίζω, σημαδεύω κάποιον ώστε να φέρει σημάδι ως ένδειξη καταισχύνης, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· ἔστιζον στίγματα βασιλήϊα, τους σημαδευαν με τα βασιλικά χαρακτηριστικά στίγματα, διακριτικά σημάδια, σε Ηρόδ.· ιδίως λέγεται για φυγάδες, δούλους ή κακοποιούς, δραπέτης ἔστιγμένος, σε Αριστοφ. 3. με διπλή αιτ., στίγματα στίζειν τινά, σημαδεύω, στιγματίζω κάποιον με ένα χαρακτηριστικό σημάδι, σε Ηρόδ. 4. μεταφ., βακτηρία στίζω, κάνω κάποιον μαύρο στο ξύλο, σε Αριστοφ. 5. σημειώνω στο κείμενο τελεία στιγμή, βάζω τελεία, Λατ. interpingere, σε Ανθ.

Εγκυκλοπαιδικά

Το στίγμα εντοπίζεται με διάφορα όργανα ναυσιπλοΐας

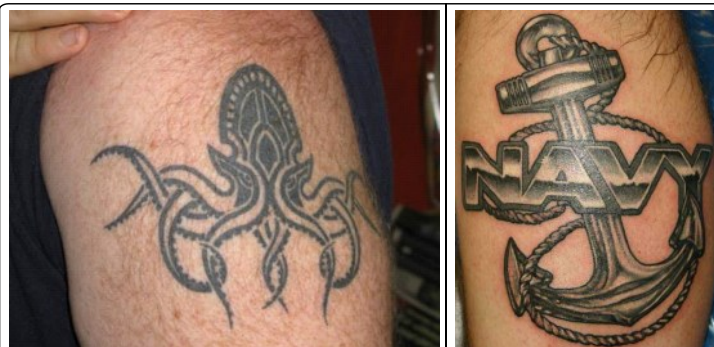
Παραγωγα

στιγμαῖτηφορέω, μέλ. -ήσω, φέρω σημάδια από πυρακτωμένη βελόνα ή εργαλείο με οξεία απόληξη, έχω τατουάζ, σε Λουκ.

στιγμαῖτη-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που φέρει στίγματα από πυρακτωμένη βελόνα ή άλλο όργανο με οξεία απόληξη, διάστικτος.

στιγμαῖτίας, -ου, Ιων. -ίης, -εω, ὁ, αυτός που φέρει στίγματα από βελόνα, στιγματισμένος (σημαδεμένος), ώστε να αναγνωρίζεται· κακοποιός, φυγάδας σκλάβος που έχει σημαδευτεί, ώστε να αναγνωρίζεται και να τιμωρείται, σε Ξεν. κ.λπ.

Στιγματισμός

Ναυτικά Τατουάζ

Στιγματισμός είναι το τατουάζ . Παλιά συνήθεια των ναυτικών να στιγματίζουν το σώμα τους. Σχεδόν όλα τα μέρη του σώματος ήταν διαθέσιμα προς στιγματισμό.

Πβλ. Ν. Καββαδία - Πικρία

[Τις ξεβαμμένες στάμπες μου πούχα για περηφάνια](#)

Μαραμπού

Ακόμα, λένε πας τραβῶ χασίσι και κοκό,
πὼς κάποιος πάθος με κρατεῖ φριχτὸ και σιχαμένο,
κι ὀλόκληρο ἔχω τὸ κορμὶ με ζωγραφιῆς αἰσchrές,
σιχαμερὰ παράξενες, βαθιὰ **στιγματισμένο**.

Δια πυρός και σιδήρου

Στο Βυζάντιο ο στιγματισμός επιβάλλονταν σαν ποινή.

Ήταν η επισήμανση ότι κάποιος είναι κακούργος.

Ο στιγματισμός-ποινή γίνονταν **δια πυρός και σιδήρου**.

Μεταφορικά ΦΡ: Ο Πρόεδρος στιγματίσε την επονείδιστη συμπεριφορά του καταχραστή, δημοσίως ή καυτηρίασε την στάση του υπουργού.

Αντί να καυτηριάσει τον ίδιο τον υπουργό ή τον καταχραστή.

Το παλιό καλό καιρό το ο στιγματισμός και καυτηριασμός γινόταν κυριολεκτικά επί δίκαιων και αδίκων. τώρα μας φάγανε τα μεταφορικά. Ίσως αν μαρκάραμε με πυρωμένο σίδηρο τους καταχραστές θα μας χαρακτήριζαν απάνθρωπους αλλά θα μειώναμε το δημόσιο χρέος.

Το τατουάζ γίνεται με βελονισμό (ποντάρισμα).

Βλ.

ΣΥΝΩΝΥΜΑ

Πούντο ή **πούντος** σήμερα λέγεται **πόντος**.

Δεν έχει σχέση με τον Εύξεινο πόντο, ποντίζω, ποντικός κλπ

Η λέξη από το Ιτ. **punto** από το λατ. **punctum** < ρήμα **pungere**

Πόντοι σήμερα λέγεται ο βαθμοί που κερδίζεις σε κάποιο παιχνίδι (λέγονται **ρούμπτοι**. Απο το ρόμβος)

Πόντος λέγεται το εκατοστό του μέτρου, το cm

Ποντάρω είναι συνώνυμο του **στοιχηματίζω**, αρχικά σημαίνει σιζω, τσεκάρω. Βάζω δίπλα σε μια λέξη φραση, όνομα ένα συμβολο ✓

Οι book-makers των ιπποδρομιών τσεκαρίζαν τα στοιχηματα. Το στοιχηματίζω δεν σχετίζεται με το **σιζω**, οι αρχαιοι χρησιμοποιουσαν το ρημα **περιδίδομαι**, Μέσ. του **περιδίδωμι** (το οποίο δεν συναντάται), βάζω στοιχημα, **στοιχηματίζω**, με γεν. πράγμ. (δηλ. της τιμής), τρίποδος περιδώμεθον ήέ, άσε μας να βάλουμε στοιχημα έναν τρίποδα, δηλ. άσε μας να στοιχηματίσουμε έναν τρίποδα (και να τον πληρώσει δηλ. όποιος χάσει), σε Ομήρ. Ιλ.· έμέθεν περιδώσομαι αύτης, θα στοιχηματίσω για τον εαυτό μου, δηλ. θα είμαι ο ίδιος εχέγγυος, σε Ομήρ. Οδ.· περιδίδομαι πότερον, βάζω στοιχημα εάν, σε Αριστοφ.· ομοίως, περιδίδομαι περι τής κεφαλής, στοιχηματίζω το κεφάλι μου, στον ίδ.· με την προσθήκη δοτ., περιίδου μοι περι θυματιδών άλών, στον ίδ.· περιίδου νῦν έμοί, στον ίδ.

πόντος. λέγεται ο υπαινιγμός

Λεγεται και **σπόντα**. Πχ. μου πεταξε κατι **σποντες** για τη σχεση μου με την αδελφή του.

Πούντα λέγεται και η μύτη γης που εισχωρεί στην θάλασσα: το ακρωτήρι, ο κάβος. Πούντα-Ζεζα

σημείο

σημεῖον, τό, Ιων. σημήϊον, Δωρ. σᾶμήϊον και σᾶμᾶον (σήμα), Ι. 1. σύμβολο, σημάδι, χαρακτηριστικό γνώρισμα, σε Ηρόδ., Αττ. 2. σημάδι που προέρχεται από τους θεούς, οιωνός, σε Σοφ., Πλάτ.· λέγεται ιδίως για τους αστερισμούς, σε Ευρ. 3. σημάδι για να κάνει κάποιος κάτι ή σινιάλο, που δημιουργείται από τον κυματισμό σημαιών, σε Ηρόδ.· αἶρειν, κατασπᾶν τὸ σημεῖον, υψώνω ή υποστέλλω το λάβαρο που λειτουργεί ως σύνθημα για τη μάχη, σε Θουκ.· τὰ σημεῖα ἤρθη, δόθηκαν τα σινιάλα που είχαν συμφωνηθεί, στον ίδ. 4. ἔμβλημα ή σημαία που κυματίζει στο πλοίο του ναυάρχου, σε Ηρόδ. ή στη σκηνή του στρατηγού, σε Ξεν.· κατοπιν, γενικά, ἔμβλημα, σημαία, σε Ευρ.· απ' όπου, σύνορο, ὄριο, σε Δημ. 5. εικόνα ή σήμα χαραγμένο πάνω στην ασπίδα, σε Ηρόδ., Ευρ.· στα πλοία, διακοσμητικές φιγούρες, όπως κεφαλές μυθολογικών προσώπων, σε Αριστοφ. 6. σινιάλο, συνθηματική λέξη, σύνθημα, σε Θουκ. ΙΙ. στην επιχειρηματολογία, ένδειξη ή απόδειξη, τεκμήριο, σε Αριστοφ., Θουκ. κ.λπ.· σημεῖον δέ· ή σημεῖον γάρ· (για να παρουσιάσει επιχείρημα), αυτή είναι η απόδειξη γι' αυτό, σε Δημ. κ.λπ. σημειόω, μέλ. -ώσω = σημαίνω, Ι. σημαδεύω (με λίθους που λειτουργούν ως μιλιοδείκτες), σε Πολύβ. ΙΙ. Μέσ., ερμηνεύω ως σημάδι, οιωνοσκοπώ, σε Στράβ.

σημάδι

από το μον σημάδιον υποκοριστικό του σήμα
απ' όπου και το σημαδεμένος, σεσημασμένος . Πράξη: σήμανση.

πιτσιλάδα (η) (συνήθ. ορθ. πιτσιλάδα) σημάδι, στίγμα τής επιδερμίδας

ΣΥΝ. [φακίδα](#), πανάδα,

πιτσιλιά (η) (συνήθ. ορθ. πιτσιλιά) η κηλίδα, ο λεκές σε

ακανόνιστα σχήματα πάνω σε επιφάνεια, που δημιουργείται από τη ρίψη υγρού(νερού, ακάθαρτης ουσίας) σε αυτή. Πιτσιλίζω ρ. μετβ. (συνήθ. ορθ. πιτσιλαζω){πιτσύλισ-α. -τηκα. -μένος}

Από εδώ και και το παιχνίδι «πιτσικουλιές»]

Συγγενές

η βλατίς . Η βλατίδα είναι πρωτοπαθές εξάνθημα του δέρματος, που χαρακτηρίζεται από μια μικρή συμπαγή προεξοχή, χρώματος κόκκινου, ροζ ή καφέ, που δεν αφήνει ουλή. Κν. Μυρμηγκιά

Στιγμα

STIGMA. STIG'MA (στίγμα). Literally, a mark made by puncture; whence, a brand, or mark *pricked* into (*scriptum* and *inscriptum*, Quint. vii. 4. 14. Sen. *Ben.* iv. 37.), or *stamped* upon (*impressum*, Pet. *Sat.* 105. 11.), the forehead of a slave (Id. 103. 2 and 4.), convicted of thieving, running away, &c. A single letter, such as F, for *fur*, might in some cases be deemed sufficient for the purpose; but the last passage cited from Petronius expressly mentions an entire word, if not a sentence, in large letters covering the face.

2. A mark pricked into the arm of conscripts (*Veg. Mil.* i. 8. Id. ii. 5.) after they had been approved as capable of military duty, in order that they might be called out when required; and likewise upon labourers employed in the state factories to prevent them from deserting their employments, and accepting work from other masters. (*Imp. Arcad. et Honor. Cod.* 11. 9. 3.) The same was sometimes pricked on the hand. *Imp. Zeno Cod.* 42. 10.

STIGMATIAS (στιγματίας). A slave marked with the *stigma*. Cic. *Off.* ii. 7.

ΦΡΑΣΕΙΣ

Εικων εμι της αρρητου δοξης σου ει και **στίγματα** φερω πταισματος. (Νεκρώσιμος Ακολουθία)

Σημεια και τέρατα

Σημαδι ότι καιρος να λαβουνε τα ονειρα εκδικηση (Ελύτης, Αξιον εστι).

Μα το **σημαδι** στο λαϊμο απ τα φιλιά σου θα μαρτυραει πως με ειχες αγκαλια σου.

Ματθαίος, 24:24 εγερθησονται γαρ ψευδοχριστοι και ψευδοπροφηται και δωσουσιν **σημεια** μεγαλα και τερατα ωστε πλανησαι ει δυνατον και τους εκλεκτους

Μάρκος, 13:22 εγερθησονται γαρ ψευδοχριστοι και ψευδοπροφηται και δωσουσιν **σημεια** και τερατα προς το αποπλαναν ει δυνατον τους εκλεκτους

Ιωάννης, 4:48 ειπεν ουν ο ιησους προς αυτον εαν μη **σημεια** και τερατα ιδητε ου μη πιστευσητε

Πράξεις Αποστόλων, 2:19 και δωσω τερατα εν τω ουρανω ανω και **σημεια** επι της γης κατω αιμα και πυρ και ατμιδα καπνου

Πράξεις Αποστόλων, 2:43 εγινετο δε παση ψυχη φοβος πολλα τε τερατα και **σημεια** δια των αποστολων εγινετο

Πράξεις Αποστόλων, 4:30 εν τω την χειρα [σου] εκτεινειν σε εις ιασιν και **σημεια** και τερατα γινεσθαι δια του ονοματος του αγιου παιδος σου ιησου

Πράξεις Αποστόλων, 5:12 δια δε των χειρων των αποστολων εγινετο **σημεια** και τερατα πολλα εν τω λαω και ησαν ομοθυμαδον απαντες εν τη στοα σολομωντος

Πράξεις Αποστόλων, 6:8 στεφανος δε πληρης χαριτος και δυναμεως εποiei τερατα και **σημεια** μεγαλα εν τω λαω

Πράξεις Αποστόλων, 7:36 ουτος εξηγαγεν αυτους ποιησας τερατα και **σημεια** εν γη αιγυπτω και εν ερυθρα θαλασση και εν τη ερημω ετη τεσσαρακοντα

Πράξεις Αποστόλων, 14:3 ικανον μεν ουν χρονον διετριψαν παρρησιαζομενοι επι τω κυριω τω μαρτυρουντι [επι] τω λογω της χαριτος αυτου διδοντι **σημεια** και τερατα γινεσθαι δια των χειρων αυτων

Πράξεις Αποστόλων, 15:12 εισηγησεν δε παν το πληθος και ηκουον βαρναβα και παυλου εξηγουμενων οσα εποiησεν ο θεος **σημεια** και τερατα εν τοις εθνεσιν δι αυτων